

POLITIKERSPØRGSMÅL

Journal-nr.: 19078835

Dato: 24. juni 2020

Spørgsmål nr.: 036-20

Dato: 20. maj 2020

Stillet af: Tormod Olsen (Ø)

Besvarelse udsendt den: 24. juni 2020

Dialog med kommuner om nedskæringer på den kollektive transport

Spørgsmål:

På baggrund af indlæg fra trafikudvalgets formand Jens Mandrup (SF) på regionsrådsmødet d. 19. maj, ønsker jeg følgende:

Jeg ønsker at vide, hvilke kommuner, som har bedt regionen om at fremrykke trafikbestillingen.

Jeg ønsker at vide, om kommunerne er blevet forelagt nedskæringerne som nødvendige eller som resultat af en politisk prioritering.

Svar:

Jeg ønsker at vide, hvilke kommuner, som har bedt regionen om at fremrykke trafikbestillingen:

Samspil med kommunale trafikbestillinger

En stor del af den regionale kollektive trafik har også lokal betydning for kommunerne og medvirker til at sikre betjening af kommunale arbejdspladser, folkeskoler og andre lokale rejsemål. Samtidigheden i trafikbestillingerne er derfor en udfordring, for hvis regionen bestiller ændringer i driften, kan det være svært for kommunerne at gennemføre lokale tilpasninger med samme ikrafttrædelse.

Både kommuner og regioner afgiver normalt deres trafikbestilling i oktober. Hvis Region Hovedstaden beslutter driftsændringer, træder disse som ud-

gangspunkt i kraft den efterfølgende sommer. Hvis ændringerne medfører behov for kommunale omlægninger – og særligt i tilfælde, hvor disse har økonomiske konsekvenser for kommunen - kan disse ikke behandles før til efterfølgende budgetår og dermed først bestilles ved efterfølgende trafikbestilling. Der er derfor risiko for, at der opstår 'huller' i betjeningen.

Dialog med kommunerne

Kommunerne er løbende blevet orienteret om den politiske proces og beslutninger, både politisk og administrativt.

Politisk er orienteringen overvejende sket i hhv. Kommunekontaktudvalget, senest 24. maj 2019, og i den politiske styregruppe i regi af Movia, 12. september 2019 og 2. juni 2020, hvor regionsrådsformanden og formanden for trafikudvalget begge sidder. På møde den 12. september orienterede regionsrådsformanden om forestående økonomiske udfordringer. I referatet står:

"Regionen arbejder på en række tiltag, der skal medvirke til at fremtidssikre regionens økonomi til kollektiv transport, og på den måde gøre det beløb der skal spares i forbindelse med trafikbestilling 2021 så lille som mulig. Processen er tilrettelagt så der er tid til at drøfte forslag om tilpasninger af busnettet med kommunerne. Samtidig blev der fra regionens side opfordret til, at der også ses på at sætte en fælles dagsorden og en retning for den kollektive transports udvikling fremadrettet.

Flere medlemmer af styregruppen lagde vægt på, at det er vigtigt Region Hovedstaden får meldt klart ud omkring besparelsens omfang. Både for at få gang i dialogen lokalt, men også på tværs af kommuner, omkring de linjer der er i spil. Kirsten Jensen, bestyrelsesformand i Movia, fremhævede, at det også vil give Movias administration de bedste muligheder for at kunne bidrage og understøtte beslutningsprocessen både i regionen og hos kommunerne.

Steen Christiansen, KKR-Hovedstaden opfordrede til en stringent og gennemsigtig proces, hvor trafik-bestilling 2021 og det fremadrettede perspektiv omkring den kollektive transport ikke bliver blandet sammen. Det blev ligeledes fremhævet, at det er vigtigt den øverste politiske ledelse i kommunerne er regionens indgang til samarbejdet omkring trafikbestilling 2021."

Administrativt har der været afholdt dialogmøder med alle kommunerne i regionen om regionens trafikbestilling og budgetudfordring.

På alle møder har der været et klart ønske om en tidlig afklaring fra regionens side om ændringer på regionale bus og tog, for at sikre tid til en politisk proces ude i kommunerne. Dette skulle sikre mulighed for, at kommunerne – ved poli-

tisk ønske - kunne finde løsninger så som lokale omlægninger eller samfinansieringsordninger, inden ændringer på regionale busser og tog ville træde i kraft.

På baggrund af de første dialogmøder (med Helsingør, Gribskov, Halsnæs, Hillerød, Fredensborg, Allerød og Hørsholm) blev der forespurgt om, hvorvidt en behandling af trafikbestillingen kunne ske allerede ultimo 2019. For at sikre større økonomisk sikkerhed i beslutningsgrundlaget blev trafikbestillingen drøftet primo 2020, så resultatet fra Movias regnskab for 2019 og dermed en mulig efterregulering til regionen, som var kendt i februar 2020, kunne indgå i beslutningsgrundlaget.

Jeg ønsker at vi vide, om kommunerne er blevet forelagt nedskæringerne som nødvendige eller som resultat af en politisk prioritering.

På møde i Kommunekontaktudvalget den 24. maj 2019 fremgik af sagsfremstillingen:

”Regionen står i processen frem mod trafikbestilling 2021 over for en række udfordringer – økonomiske såvel som trafikale. Det skyldes blandt andet udgifter til anlæg af letbanen i Ring 3, en årrække med årlige 1%-besparelser som følge af omprioriteringsbidraget til staten samt en række øvrige anlægsprojekter, herunder vedligehold af lokalbaneinfrastrukturen og etablering af Favrholt station. Derudover er den kollektive trafik i regionen generelt presset af en faldende passagertilslutning, stigende trængsel og et voksende bilejerskab. Region Hovedstaden ser ind i en budgetudfordring for området for kollektiv trafik i 2021 i størrelsesorden 40-45 mio. kr. Dette tal er dog behæftet med en række usikkerheder.”

Kommunikationen med kommunerne i andre mødefora har været tilsvarende.

I forbindelse med udarbejdelse af budgettet for 2020 betød låneoptag til vedligehold af lokalbanerne og betaling af indskud til letbanen, at der blev skabt et forventet økonomisk råderum, der gjorde, at det samlede budget for Center for Regional Udvikling i 2021 forventedes at være i balance. I Movias budget for 2020 indgik opdaterede forventninger til overslagsårene, som øgede regionens tilskudsbehov til Movia med 20 mio. kr. i forhold til tidligere forventninger.

På denne baggrund udarbejdede administrationen det nødvendige beslutningsgrundlag, for det tilfælde at der var politisk ønske om at håndtere udgiftstigningen inden for kollektiv trafik alene.

Frem til forretningsudvalgets beslutning den 14. april 2020, har budgetudfordringen været præsenteret som en konsekvens af forskellige faktorer, herunder passagertab, lavere indtægter og trængsel. I dialogen med kommunerne

er der løbende taget forbehold for, at der ikke har været truffet politisk beslutning om hverken omfanget af mulige besparelser eller konkrete tog-/buslinjer.

På baggrund af forretningsudvalgets beslutning om "*økonomien for regional udvikling i 2021 og frem*" den 14. april, hvor det blev besluttet, at "*trafikudvalget finder prioriteringer for 15 mio. kr. i budgetprocessen for 2021*", har besparelserne været kommunikeret som en politisk prioritering.